CE-markering oppervlakbehandeling

Cees Heesbeen; Gebr. van Kessel Bedrijven
Rene van Grunsven; Adviseur oppervlakbehandelingen

De oppervlakbehandeling is in Europees verband aangemerkt als een product waarvoor CE-markering mogelijk is. De CE-markering geeft de opdrachtgevers duidelijkheid en zekerheid voor de kwaliteit van de vermelde aspecten. Met ingang van 2011 is de norm 'Oppervlakbehandeling van verhardingsoppervlakken' verplicht gesteld en moeten de aanbieders deze toepassen.



Sproeien.

De CE-markering voor oppervlakbehandelingen is gebaseerd op de NEN-EN 12271 'Oppervlakbehandeling van verhardingsoppervlakken' die in 2007 is vastgesteld. Deze norm beschrijft de eisen aan het product (bitumineuze) oppervlakbehandeling om de CE-markering te mogen voeren. De norm kan gelezen worden als een kwaliteitssysteem waarin eisen en eigenschappen van de toe te passen bouwstoffen, het aanbrengmaterieel maar vooral de kwaliteit van het eindproduct oppervlakbehandeling eenduidig zijn beschreven.



Gelijkmatig sproeien is een kwaliteitsaspect.

Vanaf januari 2011 is het volgen van deze norm in Europa verplicht en moeten de aanbieders deze toepassen. Concreet gesteld: Aanbieders moeten hun oppervlakbehandeling van CE-markering voorzien.

De CE-markering geeft de opdrachtgevers duidelijkheid en zekerheid voor de kwaliteit van de vermelde aspecten.

Het demonstratievak TAIT

Om een CE-markering te mogen voeren moet voor elke groep of "familie" van slijtlagen een demonstratievak - een TAIT (Type Aproval Instalation Trial) - gemaakt worden. Hiermee toont de producent aan dat hij het product al met succes heeft geproduceerd. Een TAIT mag een uitgevoerd werk zijn.

Voordelen

Een product wordt ontworpen en geproduceerd door een fabrikant, in dit kader een aannemer. De aannemer mag de CE-markering op zijn oppervlakbehandelingen voeren mits hij gecertificeerd werkt conform NEN-EN 12271. Het systeem wordt jaarlijks beoordeeld door een zogenaamd Notified Body, een daartoe bevoegde certificerende instantie. Voor de opdrachtgever heeft dit de volgende voordelen ten opzichte van een in een RAW-bestek voorgeschreven slijtlaag:

- Ontwerp door een door kennis en ervaring deskundige partij.



Aanbrengen genummerde en gewogen tapijttegels.



Strook van tapijttegels.

- Aanbrengen door een deskundige partij.
- De zekerheid van het gebruik van gecertificeerde bindmiddelen.
- De zekerheid van het gebruik van gecertificeerde steenslag.
- De aannemer heeft een eigen, vast keuringsstramien.
- Verantwoordelijkheid voor het eindproduct ligt niet bij de opdrachtgever, maar bij de aannemer.
- In geval van defecten zoekt de aannemer een oplossing.

Oppervlakbehandeling in vogelvlucht

Een oppervlakbehandeling bestaat uit het aanbrengen van een bindmiddel waarin een laagje steenslag of split wordt gestrooid. Een relatief eenvoudig principe dat echter veel deskundigheid vereist in alle fasen. Van ontwerp, beoordeling situatie, kwaliteit grondstoffen en uitvoeringsmethode. Een groot deel van de deskundigheid bestaat uit het vakmanschap van de uitvoering.

Functies

De levensduur van het behandelde oppervlak wordt verlengd mits de onderliggende constructie voldoet. In feite wordt de kwaliteit van de oppervlakeigenschappen aangepast. Rafeling en veroudering van het oppervlak wordt hersteld. Een andere, vaak onderschatte functie, is het tegengaan van indringing van vocht.

De tapijttegels zijn weggenomen voor weging ter bepaling van de nauwkeurigheid van de verdeling van het bindmiddel in dwarsrichting.



Sproeien bindmiddel met vijf meter uitgeschoven sproeibalk.



CE



Aanbrengen van de steenslag

Indringing van vocht is een belangrijke oorzaak van de ontwikkeling van schade.

Kosten

De prijs per vierkante meter hangt uiteraard af van de omvang en de aard van het werk, maar is gering ten opzichte van andere onderhoudsmethoden. Daarnaast zijn er geen bijkomende kosten zoals het verhogen van putten en goten.

Veiligheid

Tussen de steenslagelementen zit overal een kleine ruimte om water te bergen. Hierdoor blijft contact van de band met het ruwe oppervlak van de slijtlaag behouden en is de kans op aquaplaning minimaal. Ook strooizout blijft op een behandelde weg langer liggen waardoor het langer werkt. De grote verstrooiing van het licht in de oppervlaktextuur verbetert het zicht in het donker.

De Standaard

In de Standaard RAW Bepalingen 2010 staan in deelhoofdstuk 30.2 de eisen aan de uitvoering, de te verstrekken gegevens, de (verwijzing naar) eisen aan de bouwstoffen in de verrekening.

Bindmiddelen

In Nederland zijn de bindmiddelen die voor oppervlakbehandelingen worden gebruikt bitumenemulsie (koud) en vloeibitumen (warm) met bio-olie, al dan niet gemodificeerd met polymeer. Ze dienen te voldoen aan de normatieve eigenschappen uit NEN-EN 13808 “Raamwerk voor de specificatie van kationische bitumenemulsies” en NEN-EN 15322 “Raamwerk voor de specificatie van vloeibitumen.”



Geïntegreerde unit voor het aanbrengen van een oppervlakbehandeling.

Afdekmateriaal

Afdekmateriaal voor oppervlakbehandelingen moet voldoen aan de specificaties uit NEN-EN 13043 “Toeslagmateriaal voor asfalt en oppervlakbehandeling van wegen, vliegvelden en andere verkeersgebieden.”

Aanbrengmaterieel

De Europese regelgeving stelt eisen aan de nauwkeurigheid waarmee de opgedragen hoeveelheid bindmiddel per vierkante meter wordt gesproeid.

Tevens bevat deze regelgeving bepalingen over de nauwkeurigheid van de verdeling van het bindmiddel in dwarsrichting, bepaald bij een sproeibalk die tot vijf meter breedte is uitgeschoven.

De frequentie F waarin het testen van de sproeiwagen conform NEN-EN 12272-1 “Aanbrengen van bindmiddel en steenslag,” plaatsvindt moet vermeld worden.



CE gemarkeerde oppervlakbehandeling biedt zekerheid.

Ook het bepalen van de nauwkeurigheid van strooien van het afdekmateriaal staat in deze norm beschreven.

Taakverdeling toen

Het was in Nederland gebruikelijk dat de opdrachtgever de behandeling ontwerpt en het toe te passen bindmiddel met de hoeveelheid per vierkante meter voorschrijft. Datzelfde gold voor het afdekmateriaal. In de Standaard RAW Bepalingen staan de uitvoeringsomstandigheden beschreven en de opdrachtgever houdt hierop toezicht, of laat toezicht houden. De aannemer voerde de werkzaamheden als beschreven uit.

Taakverdeling nu

Volgens de Europese regelgeving geeft de opdrachtgever nu het type behandeling aan waarvoor hij een prijs aanvraagt. Bijvoorbeeld een enkelvoudige behandeling met afdekmateriaal 4/8 of een nagestrooide oppervlakbehandeling met afdekmateriaal 4/8 en 2/6.

De producent/aannemer maakt het ontwerp van de behandeling en kiest de toe te passen bouwstoffen. De producent/aannemer garandeert de behandeling en draagt volledige verantwoordelijkheid voor het resultaat. Werken volgens de RAW systematiek blijft (voorlopig) toegestaan. De opdrachtgever dient dan wel te beseffen dat hij door zelf het bindmiddel en het afdekmateriaal te kiezen (en de behandeling te ontwerpen) zelf resultaatverantwoordelijk is.

Garantie

De Standaard RAW Bepalingen geeft aan dat de garantieperiode voor oppervlakbehandelingen één jaar bedraagt.
De Standaard geeft niet aan waaraan de behandeling dient te voldoen. Dat is in de Europese regelgeving wel vastgelegd. Ook daar is de garantieperiode op één jaar gesteld.
Er zijn vier prestatiecategorieën benoemd waaraan de behandeling dient te voldoen, aangeduid met P1 tot en met P4.

P1: Vet worden, zweten.
P2: Loslaten van de behandeling van het wegdek (inclusief de bindmiddelfilm).
P3: Steenverlies, rafeling.
P4: Streepvorming.

De mate waarin deze defecten mogen optreden zijn vastgelegd. Het bepalen van eventuele schade gebeurt volgens NEN-EN 12272-2 “Visuele beoordeling van defecten”.
De producent/aannemer legt in zijn kwaliteitsplan vast welke maatregelen hij neemt als er defecten aan de behandeling optreden; de conformiteitverklaring. Op deze wijze krijgt de opdrachtgever een grote mate van zekerheid dat het product dat hij koopt ook voldoet.

Kwaliteitscontrole

De aannemer moet over de uitvoering van elk werk een aantal in de norm beschreven punten controleren en vastleggen, de FPC (Factory Production Control). Dit overzicht kan op verzoek aan de opdrachtgever als informatiedocument ter beschikking worden gesteld.

Verandering levert zekerheid

Het is duidelijk dat de rol van de opdrachtgever en de aannemer verandert. De opdrachtgever neemt afstand maar krijgt meer duidelijkheid en zekerheid over het product dat hij koopt en de garantie dat een product dat niet voldoet hersteld wordt. Een vooruitgang die het vertrouwen in oppervlakbehandelingen als een goed onderhoudsproduct van asfaltverhardingen zal vergroten.

